

УКРАЇНА

Новоселицька міська рада Чернівецького району Чернівецької області

Комунальна установа

«Центр професійного розвитку педагогічних працівників»

Новоселицької міської ради Чернівецького району Чернівецької області

вул.Центральна, 47, м.Новоселиця, Чернівецька обл., 60300,
51092, ✉cprpp.nov@gmail.com, 🌐https://n-cprpp.com, код ЄДРПОУ 43801520

30.08.2022 № 28

На № _____

Директору

Маршинецького ліцею

Р.В.Галак

**Про результати експертизи
Освітніх програм
Маршинецького ліцею
на 2022/2023 н.р.**

На виконання Вашого запиту від 30.08.2022 року, щодо консультування з питань розробки шкільної документації КУ «Центр ПРПП» здійснено експертизу освітніх програм Маршинецького ліцею на 2022/2023 н.р..

Представлені програми відповідають чинній нормативно-правовій базі в галузі освіти, містить інформацію щодо загального обсягу навчального навантаження та очікуваних результатів навчання здобувачів освіти.

В програмах наведено вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою, перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів, дисциплін тощо, логічну послідовність їх вивчення.

Програмами визначено форми організації освітнього процесу, описано інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, наведено інші освітні компоненти, що сприяють якісній реалізації програми, її ефективній інтеграції в освітній процес, успішному досягненню результатів виховання здобувачами освіти.

Враховуючи вищезазначене КУ «Центр ПРПП» рекомендує:

1. педагогічній раді Маршинецького ліцею розглянути та схвалити освітні програми на 2022/2023 н.р.;
2. адміністрації закладу забезпечити оприлюднення освітніх програм Маршинецького ліцею на 2022/2023н.р. на офіційному сайті закладу освіти.

Директор КУ «Центр ПРПП»

Сергій ВЛАСОВ

СХВАЛЕНО

Рішенням педагогічної ради

від 31.08 2022 р. № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник

Маршинецького ліцею

Галак Р.В.

**Освітня програма
Маршинецького ліцею
дошкільного підрозділу
Новоселицької міської ради
Чернівецького району
Чернівецької області
на 2022/2023 початковий рік**

Зміст

1. Пояснювальна записка _____ 3-6 ст.

2. Розділ 1.

Структура навчального року дошкільного підрозділу Маршинецького ліцею _____ 6-7ст.

3. Розділ 2.

Організація освітнього процесу _____ 8-24 ст.

4. Розділ 3.

Освітня програма для дітей з особливими освітніми потребами _____ 25-27ст.

Пояснювальна записка

Дошкільний підрозділ Маршинецького ліцею знаходиться за адресою: вулиця Свято-Миколаївська, 18, село Маршинці, Чернівецький район Чернівецька область.

E-mail: larisavatamaniuk@gmail.com

Заступник директора з навчально-виховної роботи дошкільного підрозділу: Ватаманюк Л.С.

Кількість вихованців: 100

Кількість груп: 5

Режим роботи групи: 10,5 годин.

Мова навчання: румунська та українська.

Всього працівників: 26.

Педагогічний персонал: 11 осіб.

Обслуговуючий персонал: 15 осіб.

Місія діяльності дошкільного підрозділу полягає у наданні дітям дошкільного віку якісної дошкільної освіти і виходить із визначеного у сучасній психолого-педагогічній науці поняття про те, що саме забезпечення емоційного благополуччя дитини в умовах сім'ї і дошкільного навчального закладу стає запорукою її успішного розвитку, і є головним критерієм оцінки його результату.

Реалізація місії закладу полягає у забезпеченні емоційного благополуччя, що сприяє розвитку фізичного, психічного, соціального здоров'я та повноцінній пізнавальній активності дитини, яка призведе до її успішної самореалізації на наступному етапі життя в початковій ланці школи.

Концептуальними засадами в освітній роботі з дошкільниками є:

- збереження культури дитинства, як своєрідного, унікального простору, що є особливим періодом життя людини – народження особистості, створення її внутрішнього світу, виникнення зв'язків з зовнішнім світом;
- створення умов для соціокультурного розвитку особистості дитини шляхом пізнання цінностей людства (культурно-пізнавальних, гуманістичних, естетичних, моральних);
- сприяння пізнанню та “вирощуванню” дитиною цінності свого “Я” (фізичного, когнітивного, соціального, духовного тощо) самоцінності іншого “Я”;
- забезпечення умов для розвитку фізичної культури та збереження здоров'я дитини;
- всебічна підготовка дитини до школи, надання рівних шансів для вступу у початкову ланку будь якої школи, забезпечення наступності у роботі між дошкільною та початковою ланкою;
- створення умов для соціально-емоційного благополуччя й адаптації кожної дитини в соціумі дорослих та однолітків шляхом засвоєння культурно-комунікативних засобів спілкування.

Мета освітньої програми дошкільного підрозділу Маршинецького ліцею на період 2022-2023 рр.:

Створення в дошкільному підрозділі освіти інтегрованої освіти, що реалізує право кожної дитини на якісну і доступну освіту, що забезпечує рівні стартові можливості для повноцінного фізичного і психічного розвитку дітей, як основи їх успішного навчання в школі в умовах інтеграції зусиль сім'ї і закладу дошкільної освіти.

Основними завданнями виступають:

1. Створення системи управління якістю освіти дошкільників шляхом введення:

- нових умов і форм організації освітнього процесу (перевага надається ігровій, спільній і самостійній діяльності дітей);
- нових освітніх технологій (проектна діяльність, використання інформаційних технологій, технології «Портфоліо дітей», «Тека досягнень» та інших);
- оновлення методичного і дидактичного забезпечення, впровадження інформаційних технологій в освітній і управлінський процес.

2. Створення системи консультування і супроводу батьківської громадськості у питаннях:

- впровадження маркетингово-фінансової діяльності, що дозволяє залучити додаткове фінансування до освітнього процесу;
- освіти і розвитку дітей дошкільного віку;
- підготовки дітей до шкільного навчання дітей;
- психолого-педагогічної компетентності по вихованню і розвитку дітей з особливими освітніми потребами в тому числі з інвалідністю;
- для удосконалення фізкультурно-оздоровчої роботи;
- використання інноваційних педагогічних та ІКТ технологій в освітньому процесі.

3. Удосконалення стратегії і тактики побудови розвивального середовища дошкільного підрозділу, що враховує принцип динамічності і розвиваючого навчання, вікові психологічні і фізичні особливості вихованців та сприяє самореалізації дитини в різних видах діяльності.

- зміцнення матеріально-технічної бази закладу;
- розвиток системи управління Д/П на основі підвищення компетентності батьків з питань взаємодії з дошкільною установою.

Пріоритетними напрямками діяльності дошкільної освіти є:

1. Забезпечення якості дошкільної освіти.
2. Проходження вихованців Д/П моніторингу результативності навчання і виховання.
3. Формування технологічної складової педагогічної компетентності педагогів (впровадження сучасних прийомів і методів навчання, інформатизація освіти).
4. Готовності вибудовувати індивідуальні маршрути розвитку, спираючись на спільну роботу дошкільного підрозділу, спеціалістів і сім'ї.
5. Оволодіння педагогічним моніторингом: уточнення критеріїв оцінки освітньої діяльності дітей через поетапне впровадження інтегральної

системи оцінювання, впровадження сучасних методик визначення результативності навчання і виховання.

6. Розвиток системи додаткових освітніх послуг в рамках єдиних підходів до виховання і навчання з метою обліку всіх інтересів учасників освітнього процесу.
7. Формування громадянської позиції (толерантності) у всіх суб'єктів освітнього процесу.
8. Розширення способів і методів формування цінностей сім'ї в області здоров'язбережувальних технологій.
9. Створення системи підтримки здібних і обдарованих дітей і педагогів через фестивалі, конкурси, проекту діяльність.
10. Підвищення професійної майстерності педагогів на базі дошкільного підрозділу (трансляція перспективного педагогічного досвіду) і взаємодія з методичним центром відділу освіти.

Приєм дітей

Зарахування дітей від 2 до 6 (7) років здійснюється за наказом директора на підставі електронної реєстрації дітей; заяви батьків або осіб, які їх замінюють, а також медичної довідки про стан здоров'я дитини, медичної довідки про епідеміологічне оточення, свідоцтва про народження (копії). Зарахування дітей дошкільного віку здійснюється на без конкурсній основі, як правило, відповідно до території обслуговування.

Зарахування здобувачів освіти до закладу освіти здійснюється, як правило, до початку навчального року за наказом директора, що видається на підставі заяви батьків або осіб, які їх замінюють, а також копії свідоцтва про народження дитини, медичної довідки встановленого зразка, відповідного документа про освіту.

Порядок зарахування та відрахування дітей дошкільного віку, здобувачів освіти, умови збереження за дитиною дошкільного віку, здобувачем освіти місця в закладі освіти визначаються положеннями про дошкільний навчальний заклад та заклад загальної середньої освіти.

Наповнюваність груп для дітей віком від трьох до шести (семи) років – до 20 осіб; різновікових – до 15 осіб; в оздоровчий період - до 15 осіб. Засновник може встановлювати меншу наповнюваність груп у закладі освіти.

Розділ 1. Структура навчального року дошкільного підрозділу Маршинецького ліцею

Навчальний рік у дошкільному підрозділі починається 1 вересня 2022 року і закінчується 31 травня 2023 року.

З 01 червня по 30 червня триває літній оздоровчий період, під час якого освітня робота формується відповідно до вимог чинного законодавства.

Режим роботи дошкільного підрозділу Маршинецького ліцею

Дошкільний підрозділ працює за п'ятиденним робочим тижнем, з 7.30 до 18.00
Вихідні дні субота, неділя, святкові.

Режим дня	
Прийом дітей, ігри, ранкова гімнастика, індивідуальне спілкування	7.30 - 8.30
Підготовка до сніданку. Сніданок	8.45 – 9.30
Ігри, підготовка до занять	9.30 – 10.00
Заняття, колективні та індивідуальні	10.00 -10.30
Підготовка до прогулянки	10.30 – 11.00
Прогулянка, індивідуальні заняття	11.00 – 11.45
Повернення з прогулянки, обід	11.45 – 12.45
Сон	12.45 – 15.00
Поступовий підйом, загартовуючі процедури	15.00– 15.15
Полуденок	15.15 – 15.30
Індивідуальні заняття	15.35 -16.00
Ігри, самостійна діяльність, прогулянка	16.05 – 18.00

Розділ 2. Організація освітнього процесу

Освітня програма дошкільного підрозділу Маршинецького ліцею розроблена на основі ст. 33,10 Закону України «Про освіту», ст. 23 Закону України «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти затвердженого наказом МОН № 615 від 12.07. 2019р. (в редакції 2019р.), наказу МОН України № 446 від 20.04.2016р. .), наказу МОН України № 446 від 20.04.2015р. «Гранично допустиме навчальне навантаження на дитину у ЗДО різних типів та форм власності».

Дошкільний підрозділ спрямовує свою діяльність у 2022/2023 н.р. на реалізацію основних завдань дошкільної освіти у контексті положень Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р.

Головною метою дошкільного підрозділу є забезпечення реалізації права громадян на здобуття якісної дошкільної освіти.

Дошкільний підрозділ - підрозділ суспільно-динамічної діяльності, комфортний осередок, в якому дитина має всі можливості для розвитку дитячої індивідуальності.

Відповідно до вирішення ключових завдань у 2022/2023 навчальному році, освітню програму діяльності закладу дошкільної освіти буде зорієнтовано на цінності та інтереси дитини, урахування вікових можливостей, збереження дитячої субкультури, взаємозв'язок усіх сторін її життя.

Програмове забезпечення у 2022/2023 навчальному році

№ з/п	Програма та методичне забезпечення	Автор	Реквізити щодо затвердження програми	Вікова група
Освітня програма				
1	Комплексна освітня програма «Я у Світі»	Наук.кер О.Л.Кононко	Лист МОН України 12.07.2019, 1/11-6326	Ясельна, молодші, середні, старша групи

Розподіл занять на тиждень на дитину на 2022-2023 н.р.

Види діяльності за освітніми лініями	Ясельна	I- молодша	II- молодша	середня	старша
Особистість дитини	1	1	1	2	2
Дитина в соціумі	1	1	2	2	2
Дитина в природному довкіллі	1	1	1	1	2
Дитина у світі культури	1	4	4	3	3
Діяльність дитини	1	1	2	2	3
Дитина в сенсорно пізнавальному просторі	2	1	2	2	3
Мовлення дитини	2	1	2	3	4
Загальна кіль-сть год на тиждень	9	10	14	15	18
Максимальна кіль-сть занять на тиждень	9	10	14	16	20

Навчальне навантаження: тривалість проведення занять - спеціально організованих форм освітнього процесу, що відповідають віковим можливостям вихованців згідно із санітарним законодавством.

Максимально допустиме навчальне навантаження визначають шляхом множення загальної кількості занять на тиждень, відведених на вивчення освітніх ліній у віковій групі, на тривалість заняття залежно від віку вихованців.

Для дітей віком від 2 до 3 років проводяться заняття тривалістю до 10 хвилин.							
Тривалість	одного						заняття:
у	молодшій	групі	-	не	більше	15	хвилин;
у	середній		-		20		хвилин;
у	старшій		-		25		хвилин.

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій - трьох організованих навчальних занять. У різновікових групах тривалість навчальних занять необхідно диференціювати, орієнтуючись на вік кожної дитини.

У середині та наприкінці занять, що потребують високого інтелектуального напруження чи статичної пози дітей, необхідно проводити фізкультурні хвилини.

Тривалість перерв між заняттями має становити не менше 10 хвилин. Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, необхідно проводити переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа). Рекомендується поєднувати та чергувати їх із заняттями з музичного виховання та фізкультури.

Необхідно враховувати, що значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) сприяє блочно-тематична організація освітнього процесу на засадах інтеграції, яка істотно знижує навчальне навантаження на дітей. При цьому тривалість інтегрованого заняття може дещо збільшуватись за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5, 10, 15 хвилин відповідно в молодшій, середній, старшій групах), проте інтегроване заняття може замінити всі інші, крім занять з фізичної культури й музичного виховання. Тобто щодня можна проводити одне інтегроване заняття, закріплюючи набуті дітьми знання і вміння в різних видах дитячої діяльності протягом дня. При цьому тривалість статичного навантаження у положенні сидячи на одне заняття не повинна перевищувати для дітей молодших груп - 15 хвилин, середніх - 20 хвилин, старших - 25 хвилин. Не дозволено вимагати від дітей виконання домашніх завдань. Після денного сну діти можуть відвідувати гуртки. Тривалість проведення гурткової роботи - 15-25 хвилин залежно від віку дітей. Недопустимо проводити заняття в гуртках за рахунок часу, відведеного на прогулянку та денний сон.

Опис «моделі» компетентного випускника дошкільного підрозділу
Визначення основних концептуальних засад організації життєдіяльності дошкільного закладу зумовлює потребу чіткої вибудови моделі дитини – випускника в контексті ціле покладання.

З огляду на чотири основні сфери життєдіяльності, визначені в Базовому компоненті дошкільної освіти: *природа, культура, я та інші, я — сам*, установлюємо основну думку, відчуття, які ми маємо сформувати у наших дітей — ти — частина природи, повинен знати її, підкорятись її законам; водночас ти — частина культури, яку потрібно навчитись цінувати та збагачувати; ти — частина соціуму, отже, важливо навчитись жити в гармонії зі світом людей, опанувати його закони.

Ознайомлюючи дітей зі світом природи, ми вбачаємо свою місію у:

- формуванні цілісного уявлення про цей світ;
- формуванні екологічного мислення, що стимулює до активних дій;
- формуванні життєвої позиції.

Ознайомлюючи зі світом культури, ми:

- формуємо системні уявлення про ту частину культури, яка існувала й існує поза життям конкретної людини;
- виховуємо відповідальне ставлення до світу культури, який дитина має збагатити, примножити, розвиваючись й удосконалюючись через доступні види й форми діяльності .

Соціальний розвиток дитини відбувається під впливом оточуючого середовища та соціального виховання, спрямованого на засвоєння законів соціуму, принципів людського буття, прийняття кодексу прав та обов'язків стосовно себе та інших. Дитина, зростаючи, поступово освоює соціум: спочатку *найближче оточення*, яке становлять родина, близькі дитині люди, що перебувають поряд. Закони буття, засвоєні в сімейному вихованні, стають підґрунтям в освоєнні наступного шару, входженням дитини у віддалений, хоча ще досить *близький*, зрозумілий, більш широкий *світ*, в якому чинні нові закони, де в житті доводиться стикатися з різними людьми, які виконують різні соціальні ролі. Поступово збагачується світогляд дитини, коли вона ознайомлюється з широким, великим світом, опановуючи первісні знання суспільно-політичного, географічного, культурознавчого змісту.

Становлення особистості дошкільника відбувається в соціальних стосунках під час опанування предметного й природного світу. Завдання педагогів і батьків — забезпечити активну соціальну практику для особистісного зростання, під час якої дитина вчитиметься розуміти й соціально адекватними способами виражатиме свої емоції, усвідомлюватиме свої потреби, обстоюватиме свою позицію, розумітиме свої можливості.

Прогнозований результат освітньої програми

Припускається що:

Для вихованців і батьків:

- кожному вихованцю будуть створені умови для повноцінного особистісного росту;
- міцний стан здоров'я дітей буде сприяти підвищенню якості їх освіти; забезпечення індивідуального педагогічного і медико-соціального супроводу для кожної дитини;
- кожна сім'я отримує консультативну допомогу у вихованні і розвитку дітей, право участі і контролю в освітній програмі дошкільного підрозділу, можливість вибору додаткових програм розвитку;
- якість сформованості ключових компетенцій буде сприяти успішному навчанню дитини в школі;

Здоров'я-збережувальна компетенція	<p>Обізнаність із будовою свого тіла, гігієнічними навичками за його доглядом; належністю до певної статті; продуктами харчування; основними показниками власного здоров'я, цінністю здоров'я для людини. Уміння виконувати основні рухи та гімнастичні вправи; застосовувати здобуті знання, вміння і навички щодо збереження здоров'я, не зашкоджуючи як власному, так і здоров'ю інших людей. Дотримання правил безпеки життєдіяльності.</p>
Особистісно-оцінна компетенція	<p>Обізнаність дитини з образом самої себе, своїм «Я», її місцем у системі людської життєдіяльності (у сім'ї, групі однолітків, соціально-комунікативному просторі, в різних видах діяльності). Здатність до самооцінки, довільної регуляції власної поведінки в різних життєвих ситуаціях, позитивного ставлення до власного внутрішнього світу (мотиви, ціннісні орієнтації, бажання і мрії, почуття тощо), оптимістичного світовідчуття щодо свого сьогодення і майбутнього.</p>
Родинно-побутова компетенція	<p>Обізнаність із нормами та правилами сімейного (родинного) співжиття; здатність їх дотримуватися; уміння підтримувати доброзичливі, дружні, довірливі стосунки в родинному колі, виявляти турботу і любов до рідних і близьких членів родини.</p>
Соціально-комунікативна компетенція	<p>Обізнаність із різними соціальними ролями людей (знайомі, незнайомі, свої, чужі, діти, дорослі, жінки, чоловіки, дівчатка, хлопчики, молоді, літні тощо); з елементарними соціальними та морально-етичними нормами міжособистісних взаємин; уміння дотримуватись їх під час спілкування. Здатність взаємодіяти з людьми, які її оточують: узгоджувати свої дії, поведінку з іншими; усвідомлювати своє місце в соціальному середовищі; позитивно сприймати себе. Вміння співпереживати, співчувати, допомагати іншим, обирати відповідні способи спілкування в різних життєвих ситуаціях.</p>
Природничо-екологічна компетенція	<p>Обізнана з природним середовищем планети Земля та Всесвітом як цілісним організмом, у якому взаємодіють повітря, вода, ґрунт, рослини, тварини, люди, Сонце, Місяць тощо; усвідомлює їх значення для діяльності людини, для себе. Сприймає природу як цінність, виокремлює позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи, довільно регулює власну поведінку в природі.</p> <p>Усвідомлює себе частиною великого світу природи; знає про залежність власного здоров'я, настрою, активності від стану природи, її розмаїття і краси; виявляє інтерес,</p>

	<p>бажання та посильні уміння щодо природоохоронних дій. Знає про необхідність дотримання людиною правил доцільного природокористування, чистоти природного довкілля, заощадливого використання природних багатств, використання води, електричної та теплової енергії в побуті; прикладає домірні зусилля зі збереження, догляду та захисту природного довкілля.</p>
Предметно-практична компетенція	<p>Обізнана із предметним світом, його особливостями в межах житла (предмети побуту, вжитку) і поза ним (транспорт, споруди закладів соціального і громадського призначення тощо), виготовленням предметів довкілля. Орієнтується у предметному середовищі за місцем проживання, дотримується елементарних правил поведінки на вулицях і дорогах. Користується побутовими предметами за призначенням. Обізнана з працею дорослих, виявляє інтерес і повагу до професій, бере участь у спільній праці з дорослими, дітьми; творчо виявляє себе у самостійній предметно-практичній діяльності. Застосовує елементарні економічні поняття; ощадливо ставиться до речей, грошових коштів.</p>
Художньо-продуктивна компетенція	<p>Сприймає мистецький твір з позиції краси, вирізняє його як естетичний. Виявляє себе емоційно сприйнятливим та естетично чуйним цінителем, слухачем, глядачем, виконавцем; емоційно -ціннісно ставиться до проявів естетичного в житті. Реалізує здатність насолоджуватись мистецтвом, пізнавати образну специфічність мистецтва і дотичну інформацію. Переймає духовний потенціал мистецького твору у власний досвід, виховує в собі риси улюблених персонажів. Володіє комунікативними навичками спілкування з приводу змісту і краси твору, його засобів. Із задоволенням наслідує мистецькі зразки — образотворчі, музичні, танцювальні, театральні, літературні. Охоче інтегрує в творчих завданнях власні інтереси, уподобання, цінності, набутий мистецький досвід діяльності сприйняття і відтворення прекрасного (уміння, навички). Випромінює благополуччя під час мистецької творчої діяльності; має навички рефлексії стосовно власного мистецького досвіду; виявляє художню активність як складову особистісної культури.</p>
Ігрова компетенція	<p>Обізнаність із різними видами іграшок; здатність їх використовувати в самостійних іграх; організовувати різні види ігор (рухливі, народні, ігри з правилами, сюжетно-рольові тощо) відповідно до їх структури (уявлювана ігрова</p>

	ситуація, ігрова роль, ігрові правила); реалізовувати власні ігрові задуми; дотримуватись ігрового партнерства та рольових способів поведінки, норм та етикету спілкування у процесі гри.
Сенсорно-пізнавальна компетенція	Виявляє пізнавальну активність, спостережливість, винахідливість у довкіллі; вирізняється позитивною пізнавальною мотивацією; моделює, експериментує в довкіллі за допомогою вихователя і самостійно, використовуючи умовно-символічні зображення, схеми. Орієнтується в сенсорних еталонах (колір, форма, величина), їх видах, ознаках, властивостях; у часі і просторі; оволодіває прийомами узагальнення, класифікації, порівняння і зіставлення.
Математична компетенція	Виявляє інтерес до математичних понять, усвідомлює і запам'ятовує їх; розуміє відношення між числами і цифрами, склад числа з одиниць і двох менших (у межах 10); обізнана зі структурою арифметичної задачі; вміє розв'язувати задачі і приклади на додавання і віднімання в межах 10.
Фонетична компетенція	Оволодіває чіткою вимовою всіх звуків рідної мови і звукосполучень, відповідно до орфоепічних норм; має розвинений фонематичний слух, що дозволяє диференціювати фонемі; оволодіває мовними і немовними засобами виразності та прийомами звукового аналізу слів; усвідомлює звуковий склад рідної мови.
Лексична компетенція	Оперує узагальненими словами різного порядку, стійкими загальноживаними словосполученнями; мовлення дітей набуває образності; за кількісною та якісною характеристикою словник дитини сягає такого рівня, що вона може легко спілкуватися з дорослими і дітьми, підтримувати розмову на будь-яку тему в межах свого розуміння.
Граматична компетенція	Вживає (не усвідомлено) граматичні форми рідної мови згідно із законами і нормами граматики (рід, число, відмінок, дієвідміна, клична форма тощо), має розвинене чуття граматичної форми; наявні корекційні навички щодо правильності вживання граматичних форм та порядку слів у реченні.
Діалогічна компетенція	Ініціює і підтримує розпочату розмову в різних ситуаціях спілкування, відповідає на запитання співрозмовника і звертається із запитаннями, орієнтується в ситуації спілкування, вживає відповідні мовні і немовні засоби для

	<p>вирішення комунікативних завдань; дотримується правил мовленнєвої поведінки та мовленнєвого етикету і коректно виявляє власне емоційне ставлення до предмета розмови і співрозмовника та коригує його залежно від ситуації спілкування.</p>
Монологічна компетенція	<p>Володіє навичками розгорнутого, послідовного, логічного, зв'язного мовлення; складає різного типу розповіді, імпровізує, розмірковує про предмети, явища, події, друзів; доходить елементарних узагальнень, висновків; висловлює зв'язні самостійні оцінні судження стосовно різних явищ, подій, поведінки людей, героїв художніх творів; виявляє словесну творчість у різних видах мовленнєвої діяльності.</p>
Мовленнєва компетенція	<p>Інтегроване вміння адекватно й доречно спілкуватись рідною мовою в різних життєвих ситуаціях (висловлювати свої думки, наміри, бажання, прохання), розповідати, пояснювати, розмірковувати, оцінювати, використовувати як мовні, так і позамовні (міміка, жести, рухи) та інтонаційні засоби виразності, форми ввічливості (мовленнєвий етикет); спостерігати за своїм мовленням та мовленням інших, виправляти помилки, дотримуючись загальної культури мовлення, прагне творчо самореалізуватися.</p> <p>Мовленнєва компетенція передбачає сформованість фонетичної, лексичної, граматичної, діалогічної та монологічної компетенцій.</p>
Комунікативна компетенція	<p>Комплексне застосування мовних і немовних засобів з метою комунікації, спілкування в конкретних соціально-побутових ситуаціях, вміння орієнтуватися в ситуації спілкування, ініціативність спілкування, стриманість у спілкуванні; культура мовленнєвої комунікації.</p> <p>Комунікативна компетенція передбачає сформованість усіх видів мовленнєвої компетенції.</p>
Інформатична компетенція	<p>Обізнаність з комп'ютером, способами керування комп'ютером за допомогою клавіатури, «миші», здатність розуміти і використовувати спеціальну термінологію (клавіатура, екран, програма, диск, клавіша, комп'ютерні ігри тощо) та елементарні прийоми роботи з комп'ютером у процесі виконання ігрових та навчально-розвивальних програм, створених для дітей дошкільного віку; вміння дотримуватись правил безпечної поведінки під час роботи з комп'ютером.</p>
Комунікативно-	<p>Диференціює звуки іноземної мови, вимовляючи їх</p>

Мовленнєва компетенція	правильно, з відповідною інтонацією; сприймає та реагує на звертання, нескладні команди та інструкції педагога, дає відповідь на прості запитання стосовно імені, віку, місця проживання тощо; знає та може озвучити окремі вірші, римування, пісеньки; робить коротке зв'язне повідомлення за запропонованою тематикою, правильно його оформлюючи з точки зору норм мови, що вивчається в межах запропонованого мовного матеріалу; уміє працювати в парах та групах.
-------------------------------	---

- система додаткової освіти доступна і якісна.

Для педагогів:

- кожному педагогу буде надана можливість для підвищення професійної майстерності;
- кваліфікація педагогів дозволить забезпечити сформованість ключових компетенцій дошкільника;
- буде подальший розвиток умов для успішного освоєння педагогічних технологій;
- підтримка інноваційної діяльності.

Особливості організації освітнього процесу та застосованих у ньому педагогічних технологій.

Освітній процес у дошкільному підрозділі будується на відповідному програмно – методичному забезпеченні та представляє єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми програмами, рекомендованих Міністерством освіти і науки України.

Освітній процес базується на таких освітніх лініях Базового компонента дошкільної освіти:

- «Особистість дитини»,
- «Дитина в соціумі»,
- «Дитина в природному довкіллі»,
- «Дитина у світі культури»,
- «Гра дитини»,
- «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»,
- «Мовлення дитини»,

Компетентності Базового компонента дошкільної освіти є кінцевим результатом освітнього процесу дошкільця

Форми організації освітнього процесу такі:

- колективна, індивідуально - групова, індивідуальна;
- типи занять – інтегровані, фронтальні, групові, індивідуально-групові, індивідуальні.
- розподіл фронтальних, індивідуально –групових занять на тиждень проводився згідно обсягу навантаження на одну дитину.

Безперервна безпосередньо освітня діяльність в групах планується як в першій так і в другій половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень. В другій половині дня плануються заняття з художньо-продуктивної діяльності. Весь

освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей.

У разі, коли дошкільний підрозділ д/п повністю або частково закривається у зв'язку з поширенням корона вірусної хвороби, або воєнного стану рекомендується організувати освітній процес із застосуванням технологій дистанційного або змішаного навчання. Дистанційне навчання – це комплекс інструментів, що забезпечують організацію освітнього процесу із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій у зручний для здобувачів освіти спосіб і час. Сутність дистанційного навчання в д/п полягатиме у тому, щоб забезпечити продуктивну взаємодію між учасниками освітнього процесу, зокрема, комунікацію між вихователем, дітьми, батьками (або особами, які їх замінюють) та дітей між собою. Сталих вимог щодо здійснення дистанційного чи змішаного навчання немає, оскільки кожен педагог, маючи право на академічну свободу, творчо підходить до цієї роботи відповідно до вимог освітньої програми розвитку дітей своєї групи, їхніх вікових та індивідуальних особливостей. Змішане навчання – це поєднання традиційних форм навчальних занять на базі д/п, у якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо, відео та інші інтерактивні елементи тощо. Змішане навчання побудоване на взаємодії (спілкуванні) усіх учасників освітнього процесу, зокрема для:

- забезпечення прав дітей на отримання доступної якісної освіти;
- створення необхідних умов функціонування й розвитку системи дошкільної освіти;
- планування освітнього процесу в д/п;
- збереження та зміцнення здоров'я, забезпечення психологічного і фізичного розвитку дітей дошкільного віку;
- надання всебічної допомоги сім'ям у розвитку, вихованні та навчанні дітей.

У дошкільному підрозділі» планування та організація життєдіяльності здійснюється за режимними моментами з урахуванням ліній розвитку, які базуються на інтегрованому підході до організації життєдіяльності дітей, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Тип заняття обирає вихователь відповідно до теми та мети.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів з використанням арт- терапевтичних технологій

Моніторинг якості освіти у відповідності до моделі випускника. Основні показники реалізації освітньої програми

Мета моніторингу - виявлення ступеня відповідності результатів діяльності дошкільного підрозділу стандартам і вимогам дошкільної освіти.

Завдання моніторингу :

- безперервно спостерігати за динамікою розвитку дошкільного підрозділу, своєчасно виявляти зміни і ті фактори, які викликають ці зміни;
- здійснювати тактичне і стратегічне прогнозування розвитку найважливіших процесів у дошкільному навчальному закладі;
- підвищувати мотивацію співробітників в галузі забезпечення якості освітніх послуг;
- залучати батьківську громадськість в процес поліпшення якості освіти дошкільний підрозділ.

№	Заходи	Мета	Термін виконання
1.	Педагогічна діагностика (обстеження) особливості розвитку дітей	Вивчення рівня розвитку дітей у різних сферах життєдіяльності за освітніми лініями у групах загального розвитку та інклюзивних групах	Вересень, травень
		Відстеження результатів освітньої роботи для дітей низького і нижче середнього рівня розвитку	січень (у разі необхідності)
		Виявлення рівня реалізації завдань програми	II половина квітня
		Визначення рівня шкільної зрілості в старших групах	
2.	Проведення підсумкових занять, індивідуальних бесід з дошкільниками	Визначення рівня розвитку дітей, їх обізнаності у сферах життєдіяльності, визначення проміжних результатів.	1 раз на квартал
3.	Аналіз планів освітньої роботи з дітьми	Виявлення стану виконання державних вимог дошкільної освіти	щотижнево
4.	Анкетування, тестування педагогів, батьків	Отримання різноманітного емпіричного матеріалу про необхідні аспекти діяльності педагогів, батьків	За потребою, протягом року

5.	Педагогічна діагностика професійної діяльності педагогів.	Визначення рівня професійної компетентності педагогів	Вересень, квітень
6.	Моніторинг стану здоров'я дітей	Визначення груп здоров'я за підсумками поглибленого медичного огляду	Вересень, квітень
7.	Моніторинг стану захворюваності дітей та відвідування д/п	Визначення індексу здоров'я дошкільників	1 раз на місяць, 1 раз на квартал
8.	Моніторинг фізичного розвитку дітей	Виявлення ефективності розвитку фізичних якостей дітей	Вересень, квітень
9.	Педагогічний аналіз діяльності д/п за навчальний рік	Виявлення недоліків та прогнозування вирішення проблем	травень, серпень

Основні показники реалізації освітньої програми

Виконання освітньої програми дасть змогу:

- удосконалити організацію освітнього процесу в закладі з метою забезпечення ефективної реалізації завдань державного стандарту;
- забезпечити формування у дітей дошкільного віку мотивації до навчальної діяльності та саморозвитку;
- створити умови для якісного соціально-емоційного розвитку дитини дошкільного віку як запоруки успішної самореалізації на наступному етапі життя в початковій ланці школи;
- забезпечити компетентнісний підхід до навчально-виховного процесу;
- розширити спектр додаткових освітніх послуг;
- забезпечити збереження психічного здоров'я дітей дошкільного віку;
- задовольнити освітньо -культурні потреби здобувачів освіти;
- удосконалити систему підвищення професійної майстерності педагогів, надаючи пріоритет самоосвіті;
- упровадження в освітню практику сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;

упровадження ефективних технологій співпраці з батьками в практиці психолого-педагогічного партнерства.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Забезпечення змісту навчання досягається за освітньою програмою «Я у світі». Програма розвитку дитини від народження до шести років, рекомендовано Міністерством освіти і науки України Лист Міністерства освіти і науки України від 12.07.2019 №1/11-6326.

Педагогами закладу розробляються та впроваджуються нові додаткові програми відповідно до потреб освіти дошкільників, а також відпрацьовуються

критерії оцінки результатів розвитку дитини за параметрами нової моделі випускника закладу.

Головним завданням методичної служби центру розвитку дитини є постійна робота щодо педагогічної зрілості вихователів, складовими якої є професійна та особистісна зрілість.

Формування професійної зрілості педагогів відбувається шляхом:

- стимулювання їх службової і суспільної активності, оновлення і удосконалення знань;
- формування нового, сучасного педагогічного мислення, у дусі гуманістичної педагогіки, спрямованого на вирішення завдань розвитку суб'єктності дитини в освітній діяльності;
- удосконалення педагогічної і методичної майстерності на основі оволодіння новими психозберігаючими педагогічними технологіями;
- удосконалення діяльності педагогів з організації творчої, активної, самостійної роботи дітей на заняттях;
- формування вмій і навичок аналізу освітнього процесу в цілому і самоаналізу своєї навчально-виховної діяльності;
- виявлення, узагальнення і впровадження перспективного педагогічного досвіду;
- залучення педагогів до пошукової діяльності на підставі доступних і зрозумілих їм методик.

Особистісну зрілість педагога засвідчує його особистісна та соціальна компетентність.

Особистісна компетентність визначається комплексом особистісних якостей та вмій, а саме:

1. інтелектуальних (креативності, евристичності, здатності виділяти головне й другорядне, встановлювати закономірності, аналізувати, порівнювати, узагальнювати, бачити ситуацію з різних точок зору; розсудливості, виваженості);
2. моральних (щирості, доброзичливості, чуйності, толерантності, відповідальності тощо);
3. емоційних (врівноваженості, здатності стримувати імпульсивні емоції; позитивного самопочуття);
4. волевих (наполегливості, самостійності, цілеспрямованості, витриманості тощо);
5. перцептивних (спостережливості, сприятливості, вміння відчувати стан іншого та адекватно на нього реагувати);
6. контрольно – оцінних (схильність до обґрунтованих та оптимістичних оцінок; здатність використовувати конструктивні, захисні, регульовальні, спрямувальні та такі, що раціоналізують та мобілізують і заспокоюють судження).

Соціальна компетентність педагога означає сформованість таких умій:

1. уміння поважати дошкільника (ставитися до нього як до цінності; визнавати за ним право на помилку; бачити його чесноти й досягнення; приймати таким, яким він є; вірити в його можливості; визнавати право бути самим

- собою, поводитися самостійно, мати свою точку зору, власні таємниці, проявляти творчість; не принижувати його гідності);
2. уміння розуміти вихованця (орієнтуватися в його сильних і слабких сторонах, бачити сутнісне в ньому, мати уявлення про його натуру; відчувати його стан, настрої, прогнозувати ймовірну тактику поведінки; використовувати інтуїцію; виявляти проникливість, чуйність, щирість);
  3. уміння допомагати і підтримувати дитину (не просто давати їй поради або щось вирішувати за неї, а сприяти повноцінній життєдіяльності створювати атмосферу безпеки й довіри, спиратися на її сильні сторони, не підкреслювати слабких, поступово ускладнювати завдання);
  4. уміння домовлятися, укладати з вихованцем угоду (запобігати конфліктам та з найменшим емоційними витратами розв'язувати їх, уникати загострень взаємин; підтримувати справедливі відносини; активно слухати дитину; сприяти рівноправним партнерським стосункам);
  5. Уміння бути самим собою (зберігати свою індивідуальність, своєрідність; виявляти принциповість у ситуаціях тиску; не намагатися бути «як усі», мати своє особистісне та професійне обличчя).
  6. Колегіальність методичної роботи та урахування індивідуальних особливостей кожного педагога є умовою і показником ефективності її організації.

Модель діяльності психологічної служби

Сутність діяльності психологічної служби дошкільного підрозділу – у супроводі дитини в процесі її навчання і виховання на основі втілення особистісно-орієнтованого підходу. У цій моделі передбачається система професійної діяльності практичного психолога у взаємодії з педагогами, спрямовану на підтримку соціально-психологічних умов для успішного навчання, виховання і психічного розвитку дитини.

Мета діяльності психологічної служби:

Створення умов для емоційного благополуччя, захист прав та інтересів дитини в освітньому процесі дошкільного закладу та сім'ї, сприяння успішній соціалізації дитини на етапі переходу до початкової освіти.

Створення механізму надання освітніх послуг дітям, які не можуть відвідувати дошкільний заклад на засадах соціально-педагогічного патронату у взаємодії з педагогами та батьками.

Завдання психологічного супроводу:

1. Створити в дошкільному підрозділі атмосферу цінності внутрішнього світу кожної дитини, пріоритетності потреб, цілей, і цінностей її розвитку.
2. Створити умови для самостійного творчого засвоєння дітьми системи відносин з світом і самою собою.
3. Створити у рамках об'єктивно даного дитині соціально-педагогічного середовища умови для максимального сприяння її особистісному розвитку.
4. Створення умов для надання рівних можливостей для отримання дошкільної освіти дітям, які не можуть відвідувати дошкільні заклади за станом здоров'я.

Розділ 3. Освітня програма для дітей з особливими освітніми потребами

У 2022/2023 н.р у дошкільному підрозділі працює інклюзивна група.

З метою забезпечення цілісного входження дитини з особливими потребами в загальноосвітній простір, що відповідатиме її потребам і можливостям, в сучасному дошкільному навчальному закладі передбачена така форма організації освіти, як інклюзивна. Інклюзивна освіта означає створення умов для отримання, засвоєння і використання

- створення комфортного простору для всіх дітей;
- створення інклюзивного розвивального середовища, яке сприяє гармонійному розвитку особистості особливої дитини;
- формування толерантного товариства дітей, батьків, персоналу дошкільного навчального закладу;
- створення у навчальному закладі педагогічної системи, центрованої на потребах дитини та сім'ї.

Принципи організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в групах з інклюзивною формою навчання:

- індивідуалізації та диференціації;
- єдності сенсорного (безпосередній чуттєвий досвід дитини як основа розвитку), мовленнєвого (формування різних видів мовленнєвої компетенції), лінгвістичного (засвоєння мовних засобів), комунікативного (включення дітей у різні форми спілкування) розвитку;
- підтримки самостійної активності дитини;
- міждисциплінарного підходу (освіта дитини з психофізичним рушенням вимагає комплексного, міждисциплінарного підходу до визначення впровадження методів і засобів її виховання, навчання і розвитку);
- варіативності в організації процесів навчання і виховання;
- активного включення в освітній процес всіх його учасників: дітей, батьків і фахівців;
- партнерської взаємодії з родиною, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами (організація такої взаємодії передбачає зустрічі з батьками, бесіди, консультації, інформаційну підтримку, складання індивідуальної програми розвитку з урахуванням запитів сім'ї, залучення батьків до корекційно-розвивальної роботи, організацію зустрічей з фахівцями тощо.

ОСВІТНІ ЗАВДАННЯ

- Формувати компетентність дитини з особливостями психофізичного розвитку відповідно до основних показників оптимальної для цього віку сформованості спільної та елементів сумісно-розподільної діяльності дорослого та дитини.
  - Розвивати пізнавальну активність дитини з особливими потребами у процесі сумісної діяльності з дорослим, своєї власної та під час спостереження за діяльністю дітей з типовим розвитком.
  - Розвивати здатність сприймати та аналізувати сенсорну інформацію, що забезпечуватиме більш ефективне ознайомлення з довкіллям — тактильне обстеження предметів, зоровий супровід тактильного сприймання деталей, їх називання, розповідь про предмет у цілому (аналітико-синтетична діяльність).

Робочий навчальний план
Маршинецького ліцею
для інклюзивного навчання
вихованця молодшої групи
дошкільного підрозділу
Арсеній Михайла Михайловича
на 2022/2023 навчальний рік
(модифікований)

Програмове забезпечення у 2022/2023 навчальному році

№ з/п	Програма та методичне забезпечення	Автор	Реквізити щодо затвердження програми	Вікова група
Освітня програма				
1	Комплексна освітня програма «Я у Світі» (модифікована)	О.Л.Кононко	Лист МОН України 12.07.2019, 1/11-6326	

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги
на 2022-2023н.р.

Види діяльності за освітніми лініями	Ясельна	I- молодша	II- молодша	середня	старша
Особистість дитини	-	-	-	-	2
Дитина в соціумі	-	-	-	-	2
Дитина в природному довкіллі	-	-	-	-	2
Дитина у світі культури	-	-	-	-	2
Діяльність дитини	-	-	-	-	3
Дитина в сенсорно пізнавальному просторі	-	-	-	-	3
Мовлення дитини	-	-	-	-	4
Загальна кіль-сть год на тиждень	-	-	-	-	18
Максимальна кіль-сть занять на тиждень	-	-	-	-	20

Види допомоги	Напрямок	Період/обсяг	Спеціаліст
Заняття з практичним психологом	Психомоторний та сенсорний	1год/тижд.	

	розвиток		
Заняття з вчителем- логопедом	Розвиток мовлення	1год/тижд.	
Заняття з вчителем-реабілітологом	ЛФК	2год/тижд.	
Заняття з вчителем-дефектологом	Альтернативна комунікація	1год/тижд.	